

Bruselis, 2020 02 03
COM(2020) 35 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl naujos partnerystės su Jungtine
Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šia rekomendacija Europos Komisija Europos Sąjungos Tarybai siūlo suteikti jai įgaliojimus pradėti derybas dėl naujos partnerystės su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, paskirti ją Sąjungos derybininke ir pateikti jai derybinius nurodymus, taip pat paskirti specialų komitetą, su kuriuo turi būti konsultuojamasi vedant derybas.

2. PAGRINDINIAI FAKTAI

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas).

Išstojimo tvarka nustatyta Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (toliau – Jungtinė Karalystė) išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo)¹.

Susitarimas dėl išstojimo įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d. ir jame numatytas pereinamasis laikotarpis, kuriuo Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje pagal tą Susitarimą taikoma Sąjungos teisė. Šis laikotarpis baigsis 2020 m. gruodžio 31 d., nebent pagal Susitarimą dėl išstojimo įsteigtas Jungtinis komitetas iki 2020 m. liepos 1 d. priims vienintelį sprendimą, kuriuo pereinamasis laikotarpis pratęsiamas ne daugiau kaip 1 arba 2 metams.

2018 m. kovo 23 d. gairėse Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad Sąjunga yra pasiryžusi ateityje palaikyti kuo glaudesnę partnerystę su Jungtine Karalyste. Pagal šias gaires tokia partnerystė turėtų apimti prekybos ir ekonominį bendradarbiavimą, taip pat kitas sritis, visų pirma kovą su terorizmu bei tarptautiniu nusikalstamumu ir saugumo, gynybos ir užsienio politiką. Europos Vadovų Taryba tas gaires nustatė siekdama bendro sutarimo dėl būsimų santykių pagrindinių principų, kurie turi būti išdėstyti prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje ir jame nurodytoje politinėje deklaracijoje.

Prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje politinėje deklaracijoje (toliau – Politinė deklaracija)² nustatomi Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai. Joje nustatyti „plataus užmojo, visapusiškos, glaudžios ir lanksčios partnerystės prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo, kurio pagrindinis elementas yra visapusiškas ir subalansuotas laisvosios prekybos susitarimas, taip pat teisėsaugos ir baudžiamosios justicijos, užsienio politikos, saugumo ir gynybos ir platesnėse bendradarbiavimo srityse“ elementai.

Susitarimo dėl išstojimo 184 straipsnyje nustatyta: „Sąjunga ir Jungtinė Karalystė gera valia ir visapusiškai paisydamos savo atitinkamų teisinių sistemų deda visas pastangas siekdamos imtis būtinų priemonių, kad būtų greitai susitarta dėl susitarimų, kuriais reglamentuojami 2019 m. spalio 17 d. Politinėje deklaracijoje nurodyti jų būsimi santykiai, ir atliktos atitinkamos tų susitarimų ratifikavimo ar sudarymo procedūros, siekiant užtikrinti, kad, kiek įmanoma, tie susitarimai būtų taikomi nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos.“

2019 m. gruodžio 13 d. išvadose Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtino savo norą užmegzti kuo glaudesnius būsimus santykius su Jungtine Karalyste laikantis Politinės deklaracijos ir atsižvelgiant į Europos Vadovų Tarybos gaires, dėl kurių susitarta anksčiau,

¹ OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

² OL C 34, 2020 1 31, p. 1.

taip pat į pareiškimus ir deklaracijas, visų pirma paskelbtus 2018 m. lapkričio 25 d. Europos Vadovų Taryba visų pirma pakartojė, kad būsimi santykiai su Jungtine Karalyste turės būti grindžiami teisių ir pareigų pusiausvyra ir jais turės būti užtikrintos vienodos sąlygos. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos pateikti Tarybai „visapusiškų įgaliojimų dėl būsimų santykių su Jungtine Karalyste projektą iškart po jos išstojimo“.

3. NAUJA PARTNERYSTĖ

Šioje rekomendacijoje numatoma nauja plataus užmojo visapusiška partnerystė atitinka Europos Vadovų Tarybos išvadas bei gaires ir yra grindžiama Politine deklaracija.

Numatoma partnerystė – tai vienas bendras rinkinys, kurį sudaro trys pagrindinės dalys:

- bendrieji susitarimai (įskaitant nuostatas dėl pagrindinių vertybių bei principų ir dėl valdymo);
- ekonominiai susitarimai (įskaitant nuostatas dėl prekybos ir vienodų sąlygų garantijų) ir
- saugumo susitarimai (įskaitant nuostatas dėl teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, taip pat dėl užsienio politikos, saugumo ir gynybos).

Numatoma partnerystė grindžiama pripažinimu, kad didesnę gerovę ir saugumą užtikrina taisyklėmis grindžiama tarptautinė tvarka, asmens teisių gynimas ir teisinės valstybės principo apsauga, aukšti darbuotojų ir vartotojų teisių bei aplinkos apsaugos standartai, kova su klimato kaita ir laisva ir sąžininga prekyba.

Atsižvelgiant į 2019 m. gruodžio 13 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, šioje rekomendacijoje numatoma partnerystė savo apimtimi yra visapusiška. Ji apima visas Politinėje deklaracijoje nurodytas rūpimas sritis: prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo, teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, užsienio politikos, saugumo ir gynybos, dalyvavimo Sąjungos programose ir teminėse bendradarbiavimo srityse. Komisija yra pasirengusi pereinamuoju laikotarpiu šioje srityje siekti kuo didesnės pažangos ir pasibaigus pereinamajam laikotarpiui tęsti derybas dėl visų likusių klausimų.

Numatoma partnerystė būtų paisoma Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumo ir jos teisinės tvarkos, jos bendrosios rinkos ir muitų sąjungos vientisumo ir keturių laisvių nedalomumo. Ji turėtų užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą ir joje turėtų atsispindėti Jungtinės Karalystės kaip Šengeno erdvei nepriklausančios trečiosios valstybės, kuri negali turėti tokių pačių teisių ir gauti tokios pačios naudos kaip narė, statusą. Numatoma partnerystė turėtų būti grindžiama bendra valdymo sistema, apimančia visas bendradarbiavimo sritis.

Kalbant apie numatomos partnerystės teritorinę taikymo sritį, primenama, kad į pareiškimus, įtrauktus į 2018 m. lapkričio 25 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo protokolą, buvo įtrauktas šis Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos pareiškimas: „Po to, kai Jungtinė Karalystė išstos iš Sąjungos, Gibraltaras nebus įtrauktas į susitarimų, sudarytinų tarp Sąjungos ir Jungtinės Karalystės, teritorinę taikymo sritį. Vis dėlto tai neužkerta kelio galimybei turėti atskirus Sąjungos ir Jungtinės Karalystės susitarimus Gibraltaro atžvilgiu. Nedarant poveikio Sąjungos kompetencijoms ir visapusiškai laikantis jos valstybių narių teritorinio vientisumo principo, kaip garantuojama Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 2 dalyje, tiems atskiriems susitarimams reikės išankstinio Ispanijos Karalystės sutikimo.“

4. DERYBOS

Komisija derybas ves laikydama si sprendimo priede išdėstytų derybinių nurodymų ir konsultuodama si Tarybos paskirtu specialiuoju komitetu.

Vesdama derybas, Komisija nuolat koordinuos veiksmus su Taryba ir jos parengiamaisiais organais, laiku konsultuos si Tarybos parengiamaisiais organais ir jiems teiks ataskaitas, taip pat laiku teiks visą būtiną su derybomis susijusią informaciją ir dokumentus.

Komisija nuolat laiku teiks Europos Parlamentui išsamią informaciją apie derybas.

Derybas bendros užsienio ir saugumo politikos klausimais Komisija ves bendradarbiaudama su Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai ir susitarusi su juo.

5. TEISINIS PAGRINDAS

Sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas ir pateikiami nurodymai derybininkui, procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalys. Atsižvelgiant į plačią numatomos partnerystės taikymo sritį ir į plačią užmojų ilgalaikius santykius, kuriuos ja siekiama užmegzti, šiame etape tinkamas sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas ir pateikiami nurodymai derybininkui, materialinis teisinis pagrindas yra SESV 217 straipsnis. Be to, kadangi sprendimo priede išdėstomi derybiniai nurodymai klausimais, patenkančiais į Euratomo sutarties taikymo sritį, sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti ir Euratomo sutarties 101 straipsnis. Todėl rekomenduojamo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalys ir Euratomo sutarties 101 straipsnis. Naujos partnerystės akto pasirašymo ir sudarymo materialinis teisinis pagrindas gali būti nustatytas tik derybų pabaigoje.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl naujos partnerystės su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 217 straipsnį kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 101 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) 2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) išstojo iš Europos Sąjungos;
- (2) išstojimo tvarka nustatyta Susitarime dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Susitarimas dėl išstojimo)³, dėl kurio buvo deramasi ir kuris buvo sudarytas remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu;
- (3) Susitarimas dėl išstojimo įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d. ir jame numatytas pereinamasis laikotarpis, kuriuo Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje pagal tą Susitarimą taikoma Sąjungos teisė. Šis laikotarpis baigsis 2020 m. gruodžio 31 d., nebent pagal Susitarimą dėl išstojimo įsteigtas Jungtinis komitetas iki 2020 m. liepos 1 d. priims vienintelį sprendimą, kuriuo pereinamasis laikotarpis pratęsiamas ne daugiau kaip 1 arba 2 metams;
- (4) 2018 m. kovo 23 d. gairėse Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad Sąjunga yra pasiryžusi ateityje palaikyti kuo glaudesnę partnerystę su Jungtine Karalyste. Pagal šias gaires tokia partnerystė turėtų apimti prekybos ir ekonominį bendradarbiavimą, taip pat kitas sritis, visų pirma kovą su terorizmu bei tarptautiniu nusikalstamumu ir saugumo, gynybos ir užsienio politiką. Europos Vadovų Taryba tas gaires nustatė siekdama bendro sutarimo dėl būsimų santykių pagrindinių principų, kurie turi būti išdėstyti prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje ir jame nurodytoje politinėje deklaracijoje;
- (5) prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje politinėje deklaracijoje (toliau – Politinė deklaracija)⁴ nustatyti Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai. Joje nustatyti plataus užmojo, visapusiškos, glaudžios ir lanksčios partnerystės prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo, kurio pagrindinis

³ OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

⁴ OL C 34, 2020 1 31, p. 1.

elementas yra visapusiškas ir subalansuotas laisvosios prekybos susitarimas, taip pat teisėsaugos ir baudžiamosios justicijos, užsienio politikos, saugumo ir gynybos ir platesnėse bendradarbiavimo srityse elementai;

- (6) Susitarimo dėl išstojimo 184 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga ir Jungtinė Karalystė gera valia ir visapusiškai paisydamos savo atitinkamų teisinių sistemų deda visas pastangas siekdamas imtis būtinų priemonių, kad būtų greitai susitarta dėl susitarimų, kuriais reglamentuojami Politinėje deklaracijoje nurodyti jų būsimi santykiai, ir atliktos atitinkamos tų susitarimų ratifikavimo ar sudarymo procedūros, siekiant užtikrinti, kad, kiek įmanoma, tie susitarimai būtų taikomi nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos;
- (7) 2019 m. gruodžio 13 d. išvadose Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtino savo norą užmegzti kuo glaudesnius būsimus santykius su Jungtine Karalyste laikantis Politinės deklaracijos ir atsižvelgiant į Europos Vadovų Tarybos gaires, dėl kurių susitarta anksčiau, taip pat į pareiškimus ir deklaracijas, visų pirma paskelbtus 2018 m. lapkričio 25 d. Europos Vadovų Taryba visų pirma pakartojo, kad būsimi santykiai su Jungtine Karalyste turės būti grindžiami teisių ir pareigų pusiausvyra ir jais turės būti užtikrintos vienodos sąlygos. Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos pateikti Tarybai „visapusiškų įgaliojimų dėl būsimų santykių su Jungtine Karalyste projektą iškart po jos išstojimo“. Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad ji atidžiai stebės derybas ir prireikus pateiks tolesnių bendrų politikos gairių;
- (8) todėl, siekiant užmegzti naują partnerystę su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, turėtų būti pradėtos derybos. Komisija turėtų būti paskirta Sąjungos derybininke. Derybas bendros užsienio ir saugumo politikos klausimais Komisija turėtų vesti susitarusi su Sąjungos vyriausiuoju įgaliotiniu užsienio reikalams ir saugumo politikai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija įgaliojama pradėti derybas dėl naujos partnerystės su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste.

2 straipsnis

Komisija skiriama Sąjungos derybininke.

3 straipsnis

Komisija veda derybas konsultuodamasi su [specialiojo komiteto pavadinimas] ir laikydamasi priede pateiktų nurodymų.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*